

19 637

Vreemdelingenbeleid

36 045

Situatie in Oekraïne

Nr. 3608 Brief van de minister van Asiel en Migratie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2026

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne in februari 2022 wordt in beginsel niet beslist op asielaanvragen van Oekraïense verzoekers. Voor degenen die vallen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) geldt dat de daaraan onderliggende asielaanvraag wordt opgeschort voor de duur van de tijdelijke bescherming. Buiten deze groep om zijn er in de voorraad van de IND momenteel ook aanvragen van Oekraïners die niet in aanmerking komen voor tijdelijke bescherming. Dit betreft ca. 1.010 openstaande asielaanvragen. Ook in deze zaken worden veelal nog geen beslissingen genomen, mede vanwege het ontbreken van landgebonden asielbeleid. De Procedurerichtlijn, waar deze zaken onder vallen, vereist echter dat beslissingen uiterlijk binnen 21 maanden worden genomen. Inmiddels is deze termijn in een relevant deel van de gevallen verlopen. Mede om deze reden heb ik nu landenbeleid voor Oekraïne vastgesteld. Hiervoor is gebruik gemaakt van een overzicht gebaseerd op verschillende openbare bronnen dat ook bij deze brief is bijgevoegd. Ik acht het van belang om expliciet te benadrukken dat op dit moment niet beslist wordt op asielaanvragen van Oekraïners die onder de RTB vallen. In het vierde kwartaal van dit jaar wordt een ambtsbericht Oekraïne verwacht. Aan de hand daarvan zal het landenbeleid opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Veiligheidssituatie

Uit openbare bronnen blijkt dat sinds het begin van de oorlog er aanvallen zijn geweest in alle oblasten van Oekraïne. In 2025 lag het zwaartepunt van de gevechten in de Donetsk-oblast, gevolgd door Kharkiv, en Zaporizhzhia, Dnipropetrovsk, Sumy, Luhansk en Kherson. OHCHR benoemt daarbij dat 67% van de burgerdoden en -gewonden in de buurt van het frontgebied vallen, met name in Donetsk, Kharkiv en Kherson. Om deze reden wordt voor de oblasten Kharkiv, Luhansk, Donetsk, Zaporizhzhia, Kherson, Dnipropetrovsk en Sumy aangenomen dat er sprake is van de meest uitzonderlijke situatie zoals bedoeld in artikel 15 onder c van de Kwalificatieverordening (hierna: artikel 15c) waarbij de enkele aanwezigheid van een persoon reeds leidt tot een reëel risico op ernstige schade.

Ook verder van het front- en tijdelijk bezet gebied kregen oblasten en steden toenemend te maken met aanvallen. Deze raakten civiele infrastructuur, onder andere energie-infrastructuur, spoorwegen, woonwijken en andere burgerdoelen. De bronnen en data geven in deze oblasten echter geen blijk van een niveau van willekeurig geweld waarbij eenieder enkel door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op ernstige schade. Gelet op de beschikbare informatie en data omtrent de veiligheidssituatie wordt daarom voor de oblasten Mykolaiv en Chernihiv aangenomen dat er een relatief hoger niveau van willekeurig geweld is in de zin van artikel 15c. Voor de overige delen van Oekraïne wordt een relatief lager niveau van willekeurig geweld aangenomen in de zin van artikel 15c. Bij deze laatste twee categorieën worden de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling betrokken om vast te stellen of er sprake is van een reëel risico op ernstige schade.

Binnenlands beschermingsalternatief

De landeninformatie schetst een beeld waarbinnen Oekraïners uit andere delen van Oekraïne in beginsel bescherming kunnen verkrijgen in de oblasten waarvoor geldt dat er sprake is van een relatief lager niveau van willekeurig geweld, met uitzondering van het bezette Krim en Sevastopol. Er is voorts geen blijk dat Oekraïners uit andere delen van Oekraïne achtergesteld zouden worden in de uitoefening van hun essentiële rechten ten opzichte van de lokale bevolking.

Gezien dat wordt voldaan aan de wettelijke voorwaarden zullen de delen van Oekraïne waarvoor geldt dat sprake is van een relatief lager niveau van willekeurig geweld, met uitzondering van het bezette Krim en Sevastopol, in beginsel worden aangemerkt als binnenlands beschermingsalternatief. Er zal voorafgaand aan het tegenwerpen van een binnenlands beschermingsalternatief in alle individuele gevallen uiteraard beoordeeld worden of er een vrees voor vervolging of risico op ernstige schade bestaat in de overige delen van Oekraïne.

Op basis van bovenstaand landenbeleid kan de IND overgaan tot het nemen van beslissingen op de ca 1.010 openstaande asielaanvragen van Oekraïners die niet in aanmerking komen voor tijdelijke bescherming. Nadat deze beslissingen genomen zijn zal de reguliere asielprocedure haar vervolg krijgen. Nederland houdt bij dit alles steeds oog voor de diplomatieke en geopolitieke verhoudingen.

De minister van Asiel en Migratie,
G. van den Brink